

[Ragnhild Andersen.]

sen, eventuelt ved oprettelse af værkstedsskoler. For det fjerde udvidelse af adgangen til teknisk uddannelse og i forbindelse hermed gennemførelse af den forberedende undervisning til optagelsesprøver til en sådan uddannelse.

Den dystre baggrund for forslagene fra Hjørring amt er de rystende kendsgerninger, der er kommet frem om, at ungdommen fra disse områder ingen chance har for uddannelse og kun meget ringe mulighed for beskæftigelse. Der er i hele Hjørring amt adskilligt færre unge, der udskrives med eksamen, end i den øvrige del af landet; det fremgår af denne beretning fra arbejdsløshedsudvalget, og af den fremgår det også, at den økonomiske belastning, det er for forældrene ude i landkommunerne, der i mange tilfælde er ramt af fattigdom og af arbejdsløshed, at holde børnene i skole, hindrer børnene i at få eksamen. Med andre ord: der er her et konkret behov for støtte til de hjem, der gerne ville have deres børn i skole; men til trods herfor er det hverken i dette lovforslag eller på anden måde blot i ringeste grad antydnet, at man agter at sætte ind på dette felt. 60 pct. af alle drenge i landkommunerne får beskæftigelse ved landbruget i 14-18 års alderen, men halvdelen af dem forlader det igen i 21 års alderen.

I de sidste 4 år har antallet af lærekontrakter i hele Hjørring amt under ét været 20 pct. lavere end i det øvrige land. Med andre ord: ungdommens rettigheder tilsidesættes groft, endda i sammenligning med de rettigheder, ungdommen har i det øvrige land. Det er galt fat i almindelighed, men det er også galt fat i særdeleshed.

5 kommuner i amtet viser et særdeles sørgeligt billede af forholdene. Af 875 unge har de 801 ingen mulighed for uddannelse i disse 5 kommuner — det drejer sig om Hals, Komdrup-Kongerslev, Mou, Ulsted og Øster-Vester Hassing kommuner, der ligger på begge sider af Limfjordens østlige udløb. Tallene findes i en redegørelse, der er tilstillet arbejdsløshedsudvalget fra sognerådsformand E. Søndergård, formanden for erhvervsudvalget, Ejnar Larsen, og formanden for ungdomsskolenevnet, Max Søndergård, Hals. De 5 kommuner, der alle er arbejdsløshedsøer — hvilket vil

sige, at mere end 50 pct. af de forsikrede går ledige — har tilsammen 13 320 indbyggere, hvoraf de 875 den 1. september 1956 var mellem 14 og 18 år. Af dem søgte kun 52 drenge og 13 piger handels- eller fagteknisk skole som lærlinge. 5 drenge og 4 piger søgte anden skoleform — sømandsskole, landbrugsskole, husholdningsskole o. lign. Nogle af de øvrige 801 havde søgt frivillige aftenskoler og forskellige aftenskursus, men da ingen af disse er beregnet på senere, videregående uddannelse, må det derfor siges, at ud af 875 unge i disse 5 kommuner er de 801 uden videre uddannelsesmuligheder. Kun få af dem, der går til landbruget, kan, som jeg allerede har sagt, regne med varig beskæftigelse dér, idet der her er en afgang på 50 pct. af de unge.

Et helt sogn heroppe, Øster-Vester Hassing kommune, som omfatter stationsbyen Gandrup, havde ingen lærepladser at anvise. Her fandtes den 1. september 1956 298 unge i alderen mellem 14 og 18 år. Ingen af dem var i lære, og kun 21 drenge og 53 piger havde deltaget i frivillig aftenskoleundervisning uden fremtidig erhvervsop-læring for øje.

Hvad siger nu det udvalg, der har afgivet denne betænkning? Det siger: der er behov for en værkstedsskole; og det siger, at kun gennem en sådan kan man øge mulighederne for, at de unge dér også kan få uddannelse i fag. Man peger yderligere på, at de vanskeligheder, de unge har deroppe, først og fremmest skyldes, at der er så lidt industri i området og så få mestre, som har mulighed for at antage lærlinge; man foreslår derfor rent konkret, at der indrettes værkstedsskole i Hals, hvor de 5 hårdt ramte kommuners dårligt stillede ungdom kunne deltage i undervisningen — og det skulle kunne klares, selv om disse kommuner ligger på begge sider af fjorden. Men det politiske udvalg og regeringen kommer ikke med en eneste imødekommenhed over for de praktiske foranstaltninger, der er foreslået af arbejdsmarkedskommissionen og af arbejdsløshedsudvalget.

På denne baggrund er det berettiget at kræve besked af ministeren og af det politiske udvalg. Hvad agter man at foretage sig for at hjælpe ungdommen? Vil man støtte de af arbejdsmarkedskommissionen og arbejdsløshedsudvalget foreslåede foranstalt-